

12.5.2022

YKV suunnistusjaosto

Iltarastien järjestäjien ohjeet

Tämä ohje on tehty avuksi ja muistilistaksi iltarastien järjestäjiä varten. Ohjeen tarkoituksena on helpottaa järjestelyvuorossa olevien työtaakkaa ja varmistaa yhtenäinen laadukas tapahtuma, jotta rasteilla kävijät voivat nauttia hienosta tapahtumasta kerta toisensa jälkeen.

Kiitokset etukäteen antamastasi työpanoksesta tapahtuman onnistumiseksi!

Yhteenveto ja hakemisto

- Perusohjeita ratamestarille
 - Panosta lasten ratoihin (C, TR ja RR)
- Etukäteistarkistukset
- Karttojen tulostus
- Tehtävät tapahtumapäivänä
- Turvallisuussuunnitelma
 - Varmista, että osaat opastaa hälytysajoneuvon paikalle
- Tulospalveluohjeet
 - Suunnistajien kirjaaminen lähteväksi ja maaliin
- Tulosten lähettäminen nettiin ja lehteen

Perusohjeita ratamestareille

- **Pyri ratojen laadinnassa seuraaviin laatutekijöihin:**
- Ratojen kiertosuunnat pyritään tekemään samansuuntaisiksi
- Vältä teräviä kulmia rasteille tulo- ja lähtösuunnissa, käytä apurasteja
- Vältä ryteikköjä, hakkuita yms. vaikeakulkuisia alueita. Hakkuille on myös yleensä istutettu puun taimia, myös siksi vältetään niitä.
- Jos reitille sattuu esim. ylipääsemätön oja, merkitse ylityspaikka karttaan.
- **Laadi radat siten, ettei tule kiusausta mennä kielletyille alueille, pihuille, pelloille tai taimikoille. Käytä tarvittaessa apurasteja.**
- Käytä kartan parhaat alueet hyväksi.
- Yhteisiäkin rasteja saa olla eri radoilla, mutta huomioi vaativuustasot.
- Varmista, että rastit ovat oikeissa paikoissa.
- Varmista, että kartta pitää paikkansa rastipisteen ympärillä.
- Rastipiste on selvä ja siihen pääsee suunnistamalla. Ei bingorasteja.
- ReitINVALINNALLA tehdään radan kiinnostavuus.
- Rastilippu on riittävän korkealla. Piiloon ei saa laittaa ja helpoilla reiteillä (C, TR ja RR) lippu saa näkyä jo kaukaa.

Perusohjeita ratamestareille

Rastireittirata (RR)

- Tutustu maastoon ennen suunnittelun alkua, viestitä maaston muutokset kartantekijälle
- Suunnistusta aloittelevia lapsia varten
- Pyri siihen, että reitti sekä oikaisut kulkisivat selvästi luettavia hyväpohjaisia reittejä pitkin
- Laadi jokaiselle rastivälille ainakin yksi suunnistustehtävä /reitINVALINTA
- Vältä ojien ylityksiä (ylitys sillan kohdalta)
- Laadi rata niin, että suunnistustaidolla pärjää paremmin kuin juoksemalla, ts. oikaisulla saadaan selvä etu
- **Rastireittirata on tärkein rata. Panosta siihen!**

Tukireittirata (TR)

- Kokemattomia suunnistajia varten
- Rasti johdattelevan maastokohteen (tie, polku, pellon laita ym.) tai viitoituksen läheisyydessä; rastipiste ja lippu saavat näkyä
- selkeä, näkyvä yksiselitteinen rastipiste; rastin takana selkeä pysäyttävä kohde, esim. tie, pelto, oja tai viitoitus; pysäyttävän kohteen tulee erottua ympäristöstä.

Perusohjeita ratamestareille

C-rata

- Suunnittele rastivälit hyväpohjaisia selviä reittejä pitkin. On hyvä, jos joillekin väleille löytyy eri reittivaihtoehtoja. Suunnistajan tulisi selvittää radasta kartanluvulla ilman kompassia.
- Käytä rastipisteinä selviä isoja kohteita, mielellään **ei** samoja rasteja A-radän kanssa.
- Tulee olla helpohko, koska on tarkoitettu myös aloittelijoille suunnistuksen harjoitteluun.

B-rata

- Rata haasteellisempi kuin C mutta helpompi kuin A,
- Rastipisteet tarkempia, pitkiä rastivälejä voi olla ja kompassin käyttö tulee hallita. Vältä kuitenkin huonointa maapohjaa ja suurimpia oja.

Perusohjeita ratamestareille

A-rata

- Koska A-rataa kiertävät kokeneimmat, rata saa olla vaativa. Rastien on oltava kuitenkin tarkasti oikeissa paikoissa, mutta ei piilossa, lipun tulee näkyä, kun ollaan rastipisteessä!
- Yritä saada rataan:
 - **vaihtelua**, esim. erilaisilla rastipisteillä, eripituisilla rastiväleillä, etu- ja takarinnerasteilla yms.
 - **tasapainoisuutta** suunnistustaidon ja fyysisen kunnon välille, kumpaakin tarvitaan yhtä paljon
 - **ainakin yksi** pitkä rastiväli, jolla löytyy eri reittivaihtoehtoja
 - **pyri siihen**, että kaikilla radoilla kulkusuunta olisi pääosin sama
- ***Kun viet rasteja maastoon, tee muutos ratasuunnitelmaasi jos***
 - kartta ei kuvaa rastipistettä ja sen ympäristöä riittävän hyvin, uudet ojat, hakkuut, tiet ja yms.

Etukäteistarkistukset

- Tarkista Emitit, pohjakassa ym. vastaanottaessasi iltarastivarusteet
- Tarkista muut tarvittavat varusteet.
- Laita tietokone lataukseen hyvissä ajoin, jotta akku on täyteen ladattu iltarasteilla.

Karttojen luominen

- Ratamestarit suunnittelevat radat OCAD-ohjelmalla omatoimisesti jaoston tähän tarkoitukseen hankkimalla tietokoneella. Tietokone kiertää järjestäjillä ja radat voi suunnitella kauankin ennen omaa järjestämistävuoroa.
- Karttapohjat löytyvät iltarastitietokoneiden etusivulta dropbox kansioista ocd-tiedostona.
- Ratojen suunnitteluun on tehty seuran oma ohje.
- Tavoite on, että jokainen onnistuu luomaan A4-kokoiset tulostekartat (Mittakaava 1:10 000) itsenäisesti. Käy maastossa ja käytä aikaa järjestämiesi iltarastien suunnitteluun.

Karttojen tulostus

- Karttojen tulostus tapahtuu omatoimisesti urheilukentällä, jossa kartat voi käydä tulostamassa jaoston tulostimella. Arvio karttojen ratakohtaisista määristä on järjestäjän vastuulla.
- Tulostin sijaitsee urheilukentän tuomarikopissa. Avain tilaan on urheilukentällä olevassa avainboksissa, jonka koodin saa jaoston jäseniltä.
- Mikäli karttojen luominen OCAD:lla tuntuu ylivoimaiselta esteeltä yrityksistä huolimatta, voidaan toimia niin, että järjestäjä tuo tai lähettää piirretyt kartat Jussille, Artolle tai Jannelle tai muulle osaavalle, joka piirtää kartat ohjelmalla ja toimittaa ne tulostettavina pdf-tiedostoina järjestäjälle, jotka järjestäjä voi käydä itse tulostamassa. (Tämä vaihtoehto kuitenkin vain silloin, jos piirtäminen ei yksinkertaisesti millään onnistu!)

Tehtävät tapahtumapäivänä

- Opastukset paikoilleen ajoissa, lähdöt klo 17 jälkeen
 - Riittävän selkeä opastus, jotta kauempaakin ensimmäistä kertaa tulevat osaa paikalle
 - Tarkista opastus iltarastiohjelmasta
- Suunnittele pysäköintialue
 - Laita tarvittaessa opasteita
 - Huolehdi hälytysajoneuvojen ja muun liikenteen esteettömästä liikenteestä
- Mallikartat esille, jotta suunnistajat voi valita oman radan
- Ohjeet ja tiedotteet esille
- Virkut-vihko. Virkut maksaa 50€/vuosi työntekijöiden iltarastikäyntejä. Merkitse vihkoon nimi ja osasto.
- Seinäjoen kaupungin vihko
 - työntekijät maksaa itse puolet (= 3€) ja loppuhinta laskutetaan kaupungilta nimilistan perusteella. Myös Epsukortista kaupunki maksaa puolet (37,50€) ja työntekijä toisen puolen.
- Epsu-kausikorttien myynti 75 €
 - Nimi ja korttinumero listaan ja tieto maksusta kassaan (käteisellä, liikuntaseteleillä)
 - Vuosiluku tarra viime vuoden korttiin. Ellei löydy, ota uusi kortti, johon tarra

- Iltarastijärjestäjillä oltava keltainen ohjaajaliivi yllä, jotta vieraammattakin osallistujat tunnistavat

Lähtöpaikan järjestelyt

- Lähtöleimaus (=nollaus) selkeästi esille ja riittävän kauas maalileimauksesta ja kartan myynnistä, jotta maaliin tuleva ei vahingossa nolaa suorituksen jälkeen
 - Lähtöleimauksessa **ei** käytetä rastilippua.
- Maaliintulo (viimeinen rasti) riittävän kauaksi lähtöleimauksesta
 - Maalileimauksessa käytetään aina rastilippua.

Turvallisuussuunnitelma

- Iltarastivarustukseen kuuluu ensiapulaukku, jonka avulla tavanomaisimmat ruhjeet ja haavat voidaan hoitaa maastossa.
 - Nyrjähtäneitä nilkkoja varten laukusta löytyy kylmäpusseja.
 - Kyypakkaus
 - Tutustu ennalta EA-laukun sisältöön.
- **Yleinen hätänumero: 112**
 - **Varmista että osaat ilmoittaa iltarastipaikan oikeat koordinaatit /osoitteen tarvittaessa**
 - Hälytysajoneuvot opastetaan tapahtumapaikalle hälytyksen teon yhteydessä.
- Kadonneen etsintä käynnistetään harkinnan mukaan maalin sulkeutumisen jälkeen. Järjestäjän partio tiedustelee maaston ja ellei se tuota tulosta, ilmoitus poliisille (112). Tapahtuman vastaava koordinoi toimintaa poliisin saapumiseen saakka.

Kartan myynti

- Osanottomaksu 6 €
 - Maksuksi käy myös Smartum, Tyky-kuntoseteli, Eazybreak, E-passi sekä Edenred.
(varmista että setelin voimassaolo aikaa on jäljellä, ei anneta rahaa takaisin)
 - Epsu-kortti, joka on esitettävä. Ei kelpaa ilman vuosilukutarraa ! (kortissa tulee olla nimi)
 - Alle 20-vuotiaat ilmaiseksi
 - Kartta luovutetaan maksua vastaan
- **Kaikki maastoon lähtijät on kirjattava listaan ja kuitattava pois tulleeksi**
 - Lähtevät voi kirjata myös tietokoneelle (ks. tulospalveluohjeet)

- Metsään lähtevät saattajat kirjaavat erilliseen listaan lähdön ja paluun metsästä. (Tilastointia varten)

Emitleimasimien koodit

47	130	RR1 = 111
57	157	RR2 = 127
61	159	RR3 = 120
69.	163	RR4 = 124
71	164	RR5 = 165
80	166	maali = 122
90	167	ei salkussa
93	172	
94	173	
95		

Lista päivitetty 12.5.2022

Iltarastien lopuksi

- Hae RR:n siimari ja rastit pois metsästä mahdollisimman pian.
- Tarkista Emit-rastileimasimien ja kilpailukorttien määrä ja kuittaa ne lomakkeelle
- Ota kuva saattaja-/ilman aikaa-listasta ja lähetä se tilastointia varten Päivi Koskelle (0405177483) esim. Whatsappissa.
- Laske iltarastikassa ja kuittaa se kassakirjanpitoon. Liikuntasetelit lasketaan kassan saldoon mukaan. Lähetä kassakirjasta myös kuva Päiville.
 - Pohjakassa on hyvä pitää kohtuullisen pienenä (n. 50 – 150 €). Maksa iltarastien tuotto pankkiin YKV:n suunnistusjaoston tilille FI23 5419 0120 4201 08
- Tarkista, että kaikki varusteet ovat hyvässä kunnossa ja järjestyksessä seuraavaa järjestäjää varten. Korjaa, mitä pystyt hoitamaan. Laita puutteista viestiä janne.nivukoski@netikka.fi
- Poista ylimääräiset kartat, koska seuraava iltarastijärjestäjä ei niitä tarvitse
- Toimita toimimattomat Emit-materiaalit jaoston kopille ja ilmoita niistä Jannelle.
- Lopuksi vie kaikki iltarasti tarvikkeet seuran kopille tai sovi seuraavan järjestäjän kanssa mistä tavarat voi noutaa.